

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА
ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ
СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЧЫННІКАМІ

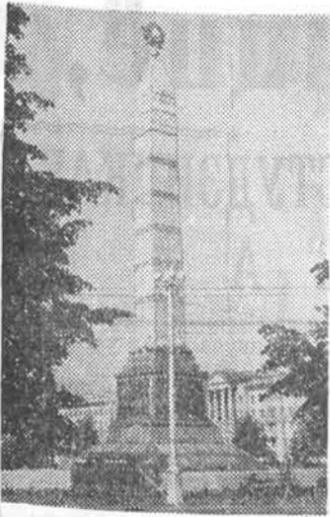
№ 83 (568)

Кастрычнік 1961 г.

Год выдання 7-ы

На праспекце імя Сталіна.

Абеліск на плошчы Перамогі і Прывакзальная плошча.

Мінск

ПАДРЫХОТКА да 44-й гадавіны Вялікага Кастрычніка супала з другой знамянальнай падзеяй. У сталіцы нашай Радзімы Маскве ідзе камуністычны форум. Там вырашаюцца пытанні сусветна-гістарычнага значэння.

Мір. Партыя. Камунізм. Гэтыя словы на вуснах людзей усёй планеты. Камунізм — тое, аб чым стагоддзямі марылі лепшыя розумы чалавецтва, — становіцца нашым заўтра. Ён нараджаецца ў сённяшніх справах, у кіпучых буднях. Вось чаму цяпер пануе такі вялікі ўздым ва ўсіх гарадах і вёсках нашай неабсяжнай Радзімы.

... Мінск — горад працы, горад магутных заводаў і фабрык. Цудоўная традыцыя ёсць у нашых рабочых — адзначаць знамянальныя падзеі працоўнымі перамогамі. Так і цяпер: на прадпрыемствах нараджаюцца новыя рэкорды, ключом б'е ініцыятыва.

У чырвоных сцягах і плакатах трактарны завод, у цэхах нясуць перадсвяточную вахту тысячы рабочых, на рахунку якіх нямае баявых спраў. Днямі з новага канвеера сыйшоў першы трактар «МТЗ-50П».

Не з пустымі рукамі прыйшлі да свята і рабочыя іншых прадпрыемстваў:

кожны дзень калектыў гадзіннікавага завода збірае на 300—400 гадзіннікаў звыш плана; мотавелазаводцы штодзённа даюць звыш плана 70—100 матацыклаў;

на электратэхнічным заводзе сканструяваны першы ў Савецкім Саюзе канвеер для зборкі трансфарматараў, прымяненне яго дазволіць значна павялічыць выпуск прадукцыі;

радыятарны завод даў звыш плана на 184 тысячы рублёў таварнай прадукцыі; настойліва папрацавалі заводскія радыялізатары і вынаходнікі, яны ўнеслі 400 каштоўных прапаноў.

І так усюды — ідзе барацьба за дастойную сустрэчу Вялікага Кастрычніка.

... Мінск — горад навуковых устаноў. Да позняга вечара не гаснуць вокны ў буйнейшай з іх — Акадэміі навук БССР. І беларускія вучоныя прыйшлі да з'езда, да свята з немалымі поспехамі. Акадэмік В. П. Севардзенка разам з работнікамі лабараторыі пластычнасці распра-

цаваў новы метад апрацоўкі металаў ціскам, што дазволіць у 20—30 разоў павялічыць прадукцыйнасць працы на асобных участках металаапрацоўчых заводаў.

Віцэ-прэзідэнт АН БССР К. І. Лукашоў сумесна з супрацоўнікамі Інстытута геалогіі правёў сур'ёзныя тэарэтычныя даследаванні, у выніку якіх на тэрыторыі Беларусі адкрыты залежы многіх каштоўных выкапняў.

Інстытут гісторыі пад кіраўніцтвам членаў-карэспандэнтаў В. І. Краўчанкі і Н. В. Камінскай выпусціў у свет першыя кнігі васьмітомніка «Гісторыя БССР».

У Інстытуце архітэктуры і будаўніцтва праведзены даследаванні па замене жалеза ў бетонных канструкцыях шклопластыкай...

А колькі яшчэ важных даследаванняў праводзіцца ў дзесятках іншых навукова-даследчых інстытутаў Акадэміі навук!

... Мінск — горад студэнтаў. Кожны дзень звыш 25 тысяч юнакоў і дзяўчат запаўняюць вучэбныя карпусы 16 вышэйшых навучальных устаноў. Сёння яны атрымліваюць глыбокія веды, каб заўтра прымяніць іх на практыцы. Ім жа, гэтым будучым інжынерам, настаўнікам, урачам, геологам, біёлагам, артыстам, будаваць і жыць пры камунізме.

... Мінск — горад наваселляў. Часта мы праводзім вачыма машыны, якія перавозяць мэбля і шчаслівых гаспадароў. У гэтыя дні наваселле спраўляюць рабочыя аўтамабільнага і трактарнага заводаў, камвольнага камбіната і кандытарскай фабрыкі. Новыя кватэры атрымалі сотні мінчан.

Куды ні заглянеш, у любы куток нашага горада, — усюды святочна ўзняты настрой.

Вось ГУМ — самы вялікі ў Мінску магазін. Ён адкрыўся дзесяць год назад, у адзін з такіх жа перадсвяточных дзён. Ёсць чым ганарыцца работнікам універмага. Чатыры яго

секцыі ўжо носяць ганаровае званне брыгад камуністычнай працы. Увесь калектыў — 800 чалавек — змагаецца за права называцца прадпрыемствам камуністычнай працы. На дошку гонару заносіцца імёны лепшых работнікаў: Яўгеніі Максімавай, Валяціны Пугачовай, Елізаветы Арэхавай, Ганны Мядзведзевай, Волгі Письменскай, Івана Сабалеўскага і многіх іншых.

У ГУМе 80 секцый, і ў кожнай з іх — ажыўлены гандаль: мінчане набываюць да свята новыя рэчы, падарункі: пяніна, халадзільнікі, тэлевізары, дываны, сервізы, духі... Многія тавары прывезлі з замежжя сябры з ГДР, Чэхаславакіі, Польшчы, Кітайскай Народнай Рэспублікі. Штодзень універмаг прадае розных тавараў больш чым на дзвесце тысяч рублёў.

Тэатры, кіно, музеі, карцінная галерэя, выстаўкі — усюды поўна людзей. Беларускія артысты падрыхтавалі новыя спектаклі: купалаўцы — «Гаспадар» па п'есе Ігара Собалева, рускі тэатр — «Выгнанне блудніцы» па п'есе Івана Шамякіна, оперны тэатр паставіў балет «Мара», які расказвае пра лёс дзяўчыны-эмігранткі.

Напярэдадні свята ў госці да

прыйняць удзел у святочных урачыстасцях.

Госці Мінска! Штодзень іх тут сотні: з Грузіі, Арменіі, Украіны, Латвіі і іншых месц нашай Айчыны, з-за рубяжа.

Якія ж іх думкі аб нашым горадзе? Прадаставім слова некаторым з іх.

Артур Пагасян:

— Я прыехаў з сонечнай Арменіі. У Мінску зараз мала сонца. Але сонцам свеціцца твары мінчан, як сонца, гараць рознакаляровыя электрычныя лампачкі, якія ўпрыгожваюць гэты мілы, гасцінны горад.

Алеся Каваленка:

— У Мінску я не ўпершыню. І кожны раз я з задавальненнем еду сюды. Люблю гэты горад з шэрымі чыстымі вуліцамі, строгімі плошчамі. Люблю мінчан.

Назім Тыніс:

— Тут я бываю прыкладна раз у год. І заўсёды мяне здзіўляюць поспехі, дасягнутыя мінчанамі. Кожны год непазнавальна мяняецца аблічча горада. Ён расце ўвышыню і ўшырыню. Мінск напярэдадні свята я бачу ўпершыню. Усюды адчуваецца напружаная праца. Рабочыя, вучоныя, дзеці — усе

рыхтуюцца дастойна сустрэць вялікі Кастрычнік. Хочацца сказаць: «Мінчане, вы цудоўныя!».

Работнікі мастацтва Літвы Аляксандр Певеліс і Аляксандр Коганаў сказалі:

— Мы пазнаёмліся з мастацтвам беларускага народа. Трэба сказаць, што тут дасягнуты вялікія поспехі. Па ўсяму бачна: мінчане добра разумеюць мастацтва, любяць музыку і самі вельмі музыкальныя. Мы з задавальненнем прывязем у Мінск сваю эстраду.

Прыгожы наш горад. І хаця ён жыве ўжо дзевяці стагоддзямі, выглядае зусім маладым. Такія ўжо цудоўныя якасці ў нашых гарадоў: чым старэйшыя яны па ўзросту, тым маладзейшыя па абліччу. Цэнтральную вуліцу ў Мінску — праспект імя Сталіна — М. С. Хрушчоў параўнаў з гордасцю ленынградцаў — Неўскім праспектам. Горад упрыгожваюць новыя мікрараёны — малыя гарады, якія выраслі ў раёне вуліц Астроўскага, Карла Лібкнехта, Сталінградскай, Заходняга пасёлка.

Лунаюць над Мінскам чырвоныя сцягі. Гірляды рознакаляровых электрычных лампачак, маляўнічыя пано — усё гэта робіць наш Мінск проговым і ўрачыстым. Хутка, вельмі хутка сюды прыдзе Кастрычнік. На вуліцы і плошчы выйдзе тысячы працоўных. Яны прадэманструюць свае дасягненні, свае гарачыя імкненні самааддана працаваць, усё рабіць для імя камунізма.

Г. ПАРОМЧЫК.

перадсвяточны

мінчан прыехала балетная група Цэнтральнага тэатра оперы і балета КНР. Гледачы знамяцца з дзвюма пастаўкамі нацыянальных кітайскіх балетаў: «Вежа Лэйфінта» і «Чароўны ліхтар».

Святочнае прывітанне ад масквічоў прывёз у беларускую сталіцу Маскоўскі тэатр мініятур. Маскоўскія артысты паказалі свой новы юмарыстычны спектакль «Падарожжа вакол «меху».

Плошча Свабоды... Калі група турыстаў з ГДР прыйшла сюды, адзін малады немец сказаў:

— О, мы трапілі ў свет музыкі. Яна льецца тут адусюль. Бах, Чайкоўскі, Моцарт, Шопен...

І сапраўды, гэтую плошчу ў Мінску можна назваць плошчай Музыкі. Тут знаходзіцца велічны будынак Беларускай кансерваторыі, крыху ўбакі — музычнае вучылішча імя Глінкі, далей — музычныя школы: сямігодка і адзінаццацігодка. У гэтых навучальных установах ідзе падрыхтоўка да святочных канцэртаў. Будучыя піяністы, цымбалісты, арфісты, вялянчалісты, скрыпачы сустрэнуцца з рабочымі, калгаснікамі, вучнямі агульнаадукацыйных школ і лакажуды ім сваё майстэрства.

У адным з класаў да канцэрта рыхтуецца маленькая дзяўчынка — Танечка Вішнякова. Граць на раялі яна пачала яшчэ тады, калі ёй было чатыры гады. Яе маці-паштальёну вельмі хацелася, каб Таня стала музыкантам. І мара яе збываецца.

... Мінскі пасажырскі вакзал. Тут мінчане сустракаюць дарогіх гасцей, якія прыежджаюць у беларускую сталіцу, каб пазнаёміцца з жыццём беларускага народа, яго прамысловасцю, культурай, мастацтвам, каб

А ў гэтых маленькіх мінчан, выхаванцаў аднаго з дзіцячых садоў сталіцы, кожны дзень — свята.

Добра працуе ў дні перадкастрычніцкіх свят комплексная брыгада пад кіраўніцтвам Андрэя Захаравіча Маскалёва на будаўніцтве Мінскага матарнага завода. Гэты дружны калектыў з'яўляецца перадавым на будоўлі. На здымку: А. З. Маскалёў (у цэнтры) з членамі свайго брыгады.

Тут пачынаецца шлях у жыццё,

Выдатны падарунак атрымалі нашы студэнты напярэдні 40-годдзя. Будаўнікі закончылі ўсе работы на збудаванні галоўнага вучэбнага корпуса БДУ. Гэта будзе адзін з буйнейшых будынкаў нашай сталіцы. Тут ёсць 330 пакояў, адных толькі аўдыто-

ры і налічваецца больш чым 70. Шматлікія аўдыторыі і кабінеты атрымліваюць зараз навішае абсталяванне. У новым корпусе ёсць вялікая актавая зала на тысячу месца, бібліятэка з кнігасховішчам на 500 тысяч тамоў і чатыры читальныя залы. Радуюцца

і нашы спартсмены. Яны стануць гаспадарамі выдатнай спартыўнай залы — адной з лепшых у горадзе.

НА ЗДЫМКУ: галоўны корпус БДУ (выгляд з плошчы імя Леніна).

Фота Л. КУЗЬМІЦКАГА.

БЕЛАРУСКІ дзяржаўны ўніверсітэт імя Ул. І. Леніна створаны ў 1921 годзе ў адпаведнасці з дэкрэтам, падпісаным Леніным. 30 кастрычніка гэтага года ўніверсітэту спаўняецца 40 год.

Адкрыццё ўніверсітэта — першай вышэйшай навучальнай установы ў рэспубліцы — дало магчымасць беларускаму народу рыштаваць высокакваліфікаваных нацыянальных кадраў для дзяржаўнай, гаспадарчай і культурнай дзейнасці.

У цяперашні час БДУ з'яўляецца буйнейшай навучальнай установай рэспублікі. У ім падрыхтаваны тысячы спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі, вялікая колькасць работнікаў для вышэйшых навучальных і навуковых устаноў. Многія выпускнікі ўніверсітэта ў пасляваенны час паспяхова абаранілі дысертацыі і цяпер працуюць у інстытутах Акадэміі навук, на адказных дзяржаўных, партыйных і савецкіх пастах.

У бліжэйшыя гады рэспубліцы спатрэбіцца новая вялікая колькасць спецыялістаў для ўсіх галін навукі і тэхнікі: радыётэхнікі, радыёэлектронікі, ядзернай фізікі,

атомнай і малекулярнай спектраскапіі, вылічальнай матэматыкі і электроннай тэхнікі, хіміі палімераў і хіміі вуглявадародаў, біяхіміі, біяфізікі, фотасінтэзу, мікрабіялогіі і інш.

Сёлета ў БДУ значна павялічаны прыём на стацыянарнае і вярчэнне навучанне па спецыяльнасцях фізічнага, матэматычнага, хімічнага і біялагічнага цыклаў.

Вялікае значэнне надаецца прак-

такім чынам, практычныя заняткі, вучэбная і вытворчая работа з'яўляюцца разам з лекцыямі асновай авалодання студэнтамі ўсім комплексам навук па данай спецыяльнасці.

Сярод студэнтаў ўніверсітэта ёсць выхадцы з іншых рэспублік. Усе яны адчуваюць сябе ў Беларусі, як дома. Многія з іх займаюцца на філалагічным факультэце, дзе абавязковай часткай праграмы з'яўляецца вывучэнне беларускай мовы, літаратуры і гісторыі Беларусі.

Выпускнікі Беларускага ўніверсітэта, як правіла, накіроўваюцца туды, дзе больш патрэбны іх веды. Аднак пры жаданні яны могуць самі выбіраць сабе пасады і месца жыхарства. Заяўкі на высокакваліфікаваных спецыялістаў паступаюць к нам амаль з усіх рэспублік Савецкага Саюза.

У цяперашні час на дзевяці факультэтах БДУ імя Леніна займаецца звыш шасці тысяч студэнтаў. Усю вучэбную і навуковую работу ажыццяўляюць 48 кафедраў, дзе працуе больш 350 прафесараў, дацэнтаў, асістэнтаў. Універсітэт мае дзве вучэбна-навуковыя станцыі: Нарачанскую біялагічную, дзе праводзіцца вучэбная і вытворчая практыка студэнтаў біяфака і вядзецца навуковая работа ў галіне гідрабіялогіі, і біёлага-геаграфічную ў Чырвоным Урочышчы, дзе таксама студэнты праходзяць практыку і вядуць навуковыя даследаванні ў галіне генетыкі і селекцыі раслін.

Універсітэт мае добра абсталяваныя гісторыка-археалагічны, мінералагічны і заалагічны музеі, 35 кабінетаў, 50 лабараторый. Кніжны фонд бібліятэкі налічвае больш 500 тысяч тамоў.

Калектыв Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ул. І. Леніна паспяхова рашае пастаўлены перад ім задачы і робіць вялікі ўклад у агульную справу ўсяго савецкага народа — будаўніцтва камунізма.

Р. БУЛАЦКІ,
дацэнт, сакратар парткома БДУ.

хімічным факультэце заняткі па курсу сінтэза гетэрацыклічных злучэнняў.

Надаўна за поспехі ў развіцці навукі і падрыхтоўцы спецыялістаў-хімікаў урад СССР узнагародзіў Івана Рыгоравіча Цішчанку медалем «За працоўную адзнаку».

Б. ПРАУДЗІН.

НА ЗДЫМКУ: І. Р. Цішчанка ў лабараторыі.

СКОНЧЫЛАСЯ СТУДЭНЦКАЕ ЛЕТА

СКОНЧЫЛАСЯ студэнцкае лета. Звонкім смехам напоўніліся калідоры і аўдыторыі навучальных устаноў. Юнакі і дзяўчаты адпачылі, загарэлі.

Адпачынак — гэта не толькі пляж ды гамачок у засені дрэў. Такой думкі прытрымліваюцца студэнты ўніверсітэта. «Мы не дачнікі», — заявілі яны. І ў час летніх канікул даказалі гэта.

Добра пасля навучальнага года, запоўненага штодзённымі заняткамі, лекцыямі і самастойнай работай, выбраць зручную хвіліну і ўслед за бацькам выйсці з касою на луг ды пракосаць пракосам класці ля сваіх ног духмяную мурожную траву.

Добра ўзабрацца на рыштаванні будоўляў, акінуць зверху позіракам любімы горад і, забыўшыся на стому, класці адну за другой цагліны...

Цяпер штаб працоўнай дапамогі, створаны камітэтам камсамола яшчэ вясной, падводзіць вынікі. Ужо вядома, што каля паўтары тысячы студэнтаў адпрацавалі на будоўлях горада звыш 46 тысяч гадзін. І гэта яшчэ не ўсё. Кожны дзень у пакой камітэта камсамола заходзяць юнакі і дзяўчаты, падаючы сакратару чырвоны аркуш — камсамольскую пуцёўку.

«Пуцёўка № 793», — напісана на адным з іх. У пуцёўцы паведамляецца, што студэнтка ІV курса матэматычнага факультэта Вера Няверавы працавала шэсць рабочых дзён на будаўніцтве галоўнага корпуса БДУ і добра зарэкамендавала сябе ў працы. Такія ж характарыстыкі атрымалі студэнты фізічнага факультэта Захарэнкаў, Сергіеня, Лойка і сотні іншых.

Вялікую дапамогу аказалі ў будаўніцтве галоўнага вучэбнага корпуса студэнты юрыдычнага і гістарычнага факультэтаў. Студэнты вырашылі ў гонар 40-годдзя Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ул. І. Леніна дапамагчы калектыву будаўнікоў закончыць узвядзенне новага корпуса. Яны займаліся ачысткай падвалаў, лесвічных пляцовак і клетак, устанавілі ў залах мэблю, капалі траншэі для падземных камунікацый.

Акрамя таго, 250 студэнтаў працавалі ў піянерскіх лагерах піянерважатамі. Чулымі, умелымі выхаванцамі паказалі сябе Ніна Краўцэвіч, Надзя Семіёнавіч, Мікалай Гаўрычэнка, Анатоль Стрыжэвіч і дзесяткі іншых.

270 чалавек адпачывалі ў спартыўна-аздараўленчым лагерах на возеры Нарач.

Для лепшых студэнтаў ўніверсітэта ў час летніх канікул была арганізавана турысцка-экспедыцыйная паездка ў Ленінград. Удзельнікі турысцкай секцыі зрабілі паходы па Карпатах і Каўказу.

Так прайшло студэнцкае лета. Цяпер з новымі сіламі, бадзёрыя і жыццяродасныя, студэнты вучацца, з дня ў дзень папаўняюць свае веды.

Л. СУШКЕВІЧ,
студэнт ІІ-га курса біяфака.

БДУ — 40 год

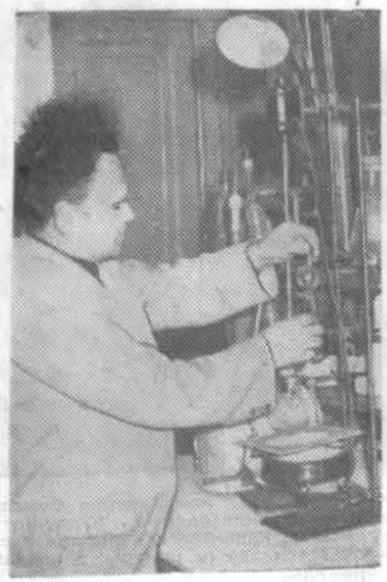
тычнай падрыхтоўцы студэнтаў шляхам іх працы ў лабараторыях, канструктарскіх бюро, на вопытных станцыях і ў іншых навукова-даследчых установах. Для асоб, якія пасля заканчэння ўніверсітэта пойдуча на работу ў школу, намнога павялічана педагагічная практыка.

У мэтах паляпшэння падрыхтоўкі прадугледжана стажыроўка на рабочих месцах на вытворчасці.

Выхаванец ўніверсітэта

Калі б да рэвалюцыі хто-небудзь сказаў Рыгору Цішчанку, беднаму селяніну з-пад Прапойска Магілёўскай губерні, што яго сын Іван будзе вучоным-хімікам, дэканам факультэта, ён ні за што не паверыў бы.

...1932 год. Па адной з вуліц

Магілёва ідзе юнак з катомкай за плячыма. Бедна, па-сялянску апрапануты хлопец разгублена азіраецца навокал: упершыню трапіў ён у такі вялікі горад. Хутка Іван Цішчанка пачынае працаваць фрэйзершчыкам на заводзе і адначасова вучыцца ў вярчэнняй школе.

Але яго хвалявала, цягнула да сябе хімія. І ён паступае на хімічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. За два гады да вайны Іван Рыгоравіч выдатна скончыў хімічны факультэт і застаўся лабарантам пры ўніверсітэце.

Калі на нашу краіну напалі нямецкія захопнікі, малады хімік бярэ ў рукі замест крохкай колбы сталны аўтамат. Спачатку салдатам, а потым афіцэрам прайшоў ён баявы шлях ад Волгі да Эльбы.

Пасля вайны Іван Рыгоравіч Цішчанка пачынае выкладаць ва ўніверсітэце, займаецца навуковай працай.

У сучасны момант дэкан факультэта кандыдат хімічных навук І. Р. Цішчанка мае сем навуковых работ па розных пытаннях хіміі, ён вынайшоў таннае і эфектыўнае рэчыва дзіацэціл, якое шырока выкарыстоўваецца ў народнай гаспадарцы. Іван Рыгоравіч вядзе на

Радасная вестка прыйшла ў БДУ. Больш 20 вучоных ўніверсітэта узнагароджаны ордэнамі і медалямі Савецкага Саюза. На гэтым здымку вы бачыце групу вучоных, узнагароджаных ордэнамі і медалямі за поспехі ў развіцці навукі і падрыхтоўцы спецыялістаў. У першым радзе (злева направа): Гаўрыла Аляксеевіч Павецеў, Іван Мікалаевіч Лушчыцкі, Ілья Рыгоравіч Некрашэвіч, Барыс Іванавіч Сцяпанаву. Стаяць: Уладзімір Рыгоравіч Івашын, Лаўрэнцій Сямёнавіч Абецэдарскі, Рыгор Васільевіч Булацкі.

Дарогамі роднай зямлі

Яшчэ ў верасні студэнты пятага курса географічнага факультэта пачалі цікавае падарожжа па роднай краіне. На працягу месяца яны падарожнічалі і праходзілі практыку ў Паволжжы і на Каўказе.

Студэнты знаёміліся з прыродай, гаспадаркай розных географічных зон Савецкага Саюза. Яны пабывалі ў Сталінградзе, убачылі грандыёзную Сталінградскую ГЭС, наведвалі салёнае возера Баскунчак, страляцкія пяскі ў дэлье Волгі, вывучалі глебы і расліннасць стэпаў і паўпустынь Паволжжа.

Паўночны Каўказ. Ізбербаш — горад нафтавікоў. Будучыя географы азнаёмліліся тут са здабычай нафты ў Каспійскім моры, а ў раёне горада Арджанікідзе бачылі здабычу, транспарціроўку і апрацоўку поліметалаў на камбінатах.

Ваенна-Асцёцкая дарога пабудавана вельмі даўно. Ідучы пешшу

па ёй, падарожнікі убачылі велічныя горны Каўказ: голыя скалы, вяршыні, пакрытыя вечным снегам і льдом, імклівыя горныя рэкі, разнастайную горную расліннасць.

Сонцам, вінаграднікамі, чайнымі плантацыямі, цытрусавымі насаджэннямі сустрэла студэнтаў Грузія. А апошні этап практыкі студэнты правялі ў Батумскім батанічным садзе на Чарнаморскім узбярэжжы. Тут яны убачылі прадстаўнікоў расліннага свету пяці кантынентаў зямнога шара, апісалі найбольш цікавыя з іх і сабралі гербарый.

Такая практыка ўзбагачае будучыя географы, дае ім каштоўныя матэрыялы для будучай работы, выхоўвае ў іх пачуццё гонара за сваю цудоўную Радзіму, любоў да яе багатай і разнастайнай прыроды, глыбокую павагу да народа.

І. ТРУХАН,
дэкан географічнага факультэта.

Тут гартуецца розум і сэрца юначае

ЦІКАВАЕ ДАСЛЕДАВАННЕ

...Георгій раз прабер вачыма па лісту, на якім былі пералічаны тэмы навуковых прац. Усе яны былі цікавымі, заманлівымі. Параўнаўшыся з кіраўніком Лаўрэнтам Сямёнавічам Абецэдарскім, юнак узяў тэму «Кнігадрукаванне на Бела-

русі ў XVI—XVIII стагоддзях».

Георгій сам не заў-

важыў таго, як пранікся лобом да гэтай тэмы і поўнасьцю аддаўся рабоце над ёй.

Кожная старонка малавядомых даведак аб друкарнях і друкарох у Кужэйна (каля Оршы), Магілёве, Еўе і іншых гарадах і мястэчках Беларусі ўсё больш і больш захаплялі юнака, раскрываючы перад ім завесу даўно мінулых дзён.

Ён сустракаецца з многімі вядымі вучонымі-гісторыкамі, вывучае даныя па матэрыялах рускай кнігі ў Цэнтральнай бібліятэцы імя Леніна ў Маск-

ве, імя Салтыкова-Шчадрына ў Ленінградзе, вывучае архіўныя дакументы раду гарадоў рэспублікі.

Работа значна палыбляе веды Георгія па царкоўна-славянскай мове, па польскай. Працуючы над архіўнымі дакументамі, ён авалодвае чытаннем старажытных рукапісаў...

І вось зала апладзіруе гэтай карпатлівай працы, Георгій Галенчанка ўзнагароджваецца залатым медалем за лепшую навуковую работу на ўсесаюзным конкурсе.

Прарэктар БДУ Гаўрыла Аляксеевіч Павецькеў прымацоўвае да лацкана яго пінжака заслужаную ўзнагароду...

Фото В. Анцыферава.

УСПАМІНАЮЧЫ БЫЛОЕ...

У 1941 годзе калектыў універсітэта рыхтаваўся адзначыць дваццацігоддзе існавання БДУ. Але адсвяткаваць юбілей не ўдалося. Пачалася вайна. Мы памятаем першыя налёты фашысцкіх самалётаў, першыя выбухі бомб, памятаем, як па вуліцах Мінска прайшлі варожыя салдаты.

Калі я прышла ва ўніверсітэт, там было некалькі работнікаў. Яны рабілі ўсё магчымае, каб захаваць універсітэт і яго абсталяванне.

Што ж прынеслі з сабой гітлераўцы? У час вайны ў вучэбных карпусах універсітэта жылі салдаты. У біякорпусе, які выбачыце на здымку, для нямецкіх салдат былі сабраны ложкі з усіх інтэрнатаў. А ў чытальнай зале стаялі бочкі з півам. У бібліятэцы я застала страшэнны непарадак. Кнігі скінуты з полаку, смецце навокал. Вось якую «культуру» неслі з сабою гора-заваёўнікі.

У студзені гітлераўцы вырашылі зрабіць ва ўніверсітэце вялікі тылавы шпіталь. Мы сталіся захаваць каштоўную маёмасць універсітэта. Кнігі, прэпараты мы вывозілі на падвартах, а то і проста пераносілі на

руках. Мы захаваці каля 70 тысяч кніг.

Хімічны і біялагічны карпусы гітлераўцы спалілі пры адступленні, згарэў будынак з абсталяваннем хімічных лабараторый.

Але вось фашысцкія зграі адкаціліся на Запад. Пачалося цяжкае, але радаснае аднаўленне ўніверсітэта.

Сёння, у дзень слаўнага саракагоддзя ўніверсітэта, мы, старыя супрацоўнікі БДУ, з хваляваннем успамінаем тыя цяжкія дні вайны. Радасна становіцца ад таго, што наш родны ўніверсітэт жыве, квітнее, куды шматлікія кадры спецыялістаў для нашай любімай Радзімы.

Аляксандра ДОУНАР, старшы бібліятэкар.

Дзесяткі гурткоў мастацкай самадзейнасці працуюць у БДУ. Тут аркестр народных інструментаў, выдатны хор, духавы і эстрадныя аркестры, драматычны калектыў. З ахвотай займаюцца студэнты ў танцавальным калектыве. На здымку вы бачыце момант рэпетыцыі ўніверсітэцкіх танцоўраў.

У пошуках моўных жамчужын

Цудоўная, звонкая наша родная мова. Невычарпальны яе багацці, вялікі і разнастайны слоўніковы склад. Вывучэннем дыялектаў беларускай мовы займаецца дыялектычны гурток, які створан на філалагічным факультэце і працуе ўжо шмат гадоў. Кожны год выезджаюць гурткоўцы ў розныя куткі Беларусі.

Вось і сёлета ўдзельнікі гуртка пабывалі ў раёнах Міншчыны і сабралі шмат каштоўных матэрыялаў. У экспедыцыі ўдзельнічалі 42 студэнты аддзялення беларускай мовы і літаратуры.

Зладжана працавала група студэнтаў у вёсцы Паплавы Бярэзінскага раёна. Асабліваю стараннасць праявілі студэнткі чацвёртага курса Валя Гаварэнь, Уладзіслава Харко, Лілія Рублеўская.

Жыхары навакольных вёсак пасябравалі са студэнтамі, дапамагалі ім у рабоце: называлі спецыфічныя мясцовыя словы, мясцовыя назвы дрэў, ягад, грыбоў.

Што дае студэнту-філолагу такая экспедыцыя? Вось што гаворыць студэнт вячэрняга факультэта Пётр Малафей:

— Асабіста я вельмі задаволены. Мой лексікон узбагаціўся рыбаваецкімі, пчалярскімі тэрмінамі. Напрыклад, у слоўніках прыводзяцца звычайна толькі два прыклады метатэзы: «тарелка — талерка», «ладонь — далонь». Я даведаўся і магу прывесці новыя прыклады метатэзы. У наступным годзе зноў паеду ў экспедыцыю!

Для высвятлення запасу слоў народнай лексікі па ганчарнай, рыбаўной, пчалярскай справах члены экспедыцыі наведалі многія населеныя пункты і горад Берасіно. Гэты раён цікавы ў тых адносінах, што ў ім сустракаюцца мінскія і магілёўскія гаворкі.

З вялікім багажом новых слоў, тэрмінаў вярнуліся ва ўніверсітэт удзельнікі дыялектычнай экспедыцыі.

В. МАРОЗАУ, кіраўнік экспедыцыйнай групы.

Да таямніц атама

Нядаўна на фізічным факультэце адкрылася новая кафедра. Яна праводзіць навукова-даследчыя работы па выкарыстанню ядзернай энергіі ў мірных мэтах. Студэнтам чытаюцца спецыяльныя курсы па розных аддзелах ядзернай фізікі і тэхнікі. Ужо праведзены практыкум са студэнтамі 3-га курса.

З пераходам у новы вучэбны корпус будуць разгорнуты ўсе мяркуючы лабараторыі. Акрамя вучэбнай работы, кафедра пачне весці навукова-даследчыя работы з выкарыстоўваннем іх на прамысловасці.

А. Н. ПІСАРЭУСКІ, загадчык кафедры.

На другім курсе фізічнага факультэта займаецца камсамалец Генадзь Гарэлік. Ён — выдатнік вучобы. Таварышы палюбілі яго за прамыя прынцыповы характар і абралі яго сваім важным — камсоргам групы.

НА ЗДЫМКУ: Г. ГАРЭЛІК у фізічнай лабараторыі вызначае ёмістасць кандэнсатара метадам маста.

Фота Л. КУЗЬМІЦКАГА.

НАСУСТРАЧ ЮБІЛЕЮ

Добра падрыхтаваліся да значальнай даты калектывы мастацкай самадзейнасці. Рад песьні савецкіх кампазітараў развучыла харавае капэла. Новыя нумары падрыхтавалі танцоры. На святочным канцэрце яны выступілі з танцамі «Юрочка», «Бульба», «Лявоніха», а таксама «Малдаўскай сюітай», татар-

скім, украінскім, балгарскім і іншымі. На святочным канцэрце, прысвечаным юбілею, выступілі таксама аркестры народных інструментаў і эстрадныя салісты.

Сваю новую праграму калектывы мастацкай самадзейнасці пакажуць і ў падшэфных калгасах, на прадпрыемствах Мінска.

Наш Інтэрнацыянальны

Калі б нас зараз спыталі, што асабліва характэрна для нашай моладзі, то кожны сказаў бы: імкненне да ведаў, гатоўнасць падзяліцца сваімі радасцямі і сумненнямі.

Гэтым, відаць, і тлумачыцца жаданне юнакоў і дзяўчат розных краін лепш ведаць адзін аднаго. Да нас ідуць пісьмы з Індыі, Англіі, Японіі, ЗША, Балгарыі і многіх іншых краін. Пішучы нашыя ровеснікі — навучнікі гімназій з Аўстрыі, служачыя народнай паліцыі ГДР, навуковыя супрацоўнікі з Бамбея і рабочыя меліярацыйнай станцыі з Балгарыі.

Усе пісьмы, якія прыходзяць да нас, цяжка пералічыць. Пішучы на сваіх родных мовах і на рускай, але заўсёды са шчырым жаданнем больш ведаць аб савецкай моладзі. Мы ва ўяўленні нашых зарубежных аднагодкаў — часцінка вялікага Савецкага Саюза, перша-

адкрывальніка Сусвету, краіны сапраўдных цудоў прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

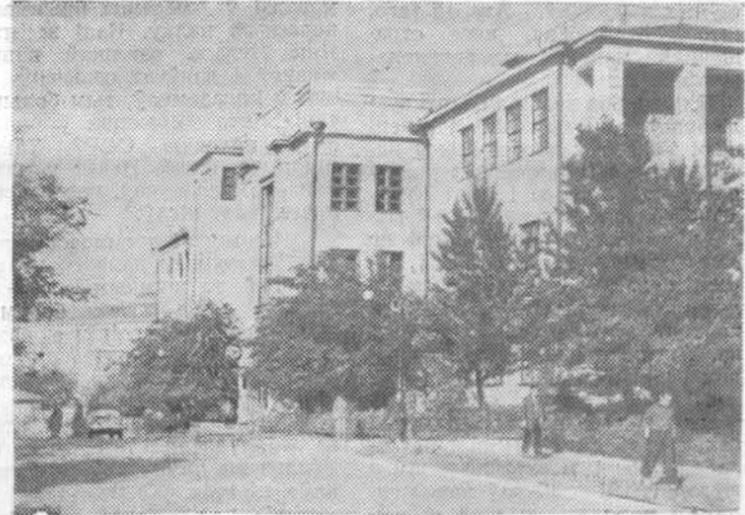
Ва ўніверсітэце створан Інтэрнацыянальны клуб. Мы вядзем асабістую і клубную перапіску, наладжваем вечары, праводзім сустрэчы з турыстамі і замежнымі дэлегацыямі.

У мінулым годзе, напрыклад, разам з маладзёжнай рэдакцыяй Беларускага радыё мы правялі чатыры вечары, на якіх пазнаёміліся з беларускімі, польскімі, мангольскімі, карэйскімі, в'етнамскімі студэнтамі.

Новы вучэбны год абяцае быць для нас вельмі цікавым. Хутка мы зноў збярэмся на вечары і зноў нашым дэвізам будзе:

Дружба — гэта сцяг моладзі!

Лілія СІЛКІНА, студэнтка III курса філалагічнага факультэта.

Біялагічны корпус БДУ.

Матэрыял, прысвечаны 40-гадоваму юбілею Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна, арганізавала рэдакцыя шматтыражнай газеты БДУ «Беларускі ўніверсітэт».

Прызёр Рымскай алімпіяды

Гэтага юнака ведаюць не толькі ў нашым універсітэце. Імя выдатнага савецкага спартсмена вядома далёка за межамі краіны. У Рыме на XVII Алімпійскіх гульніх у спаборніцтвах па трыному скачку студэнт хімічнага факультэта Уладзімір Гараеў заваяваў сярэбраны медаль.

Пяцікурснік Ул. Гараеў — выдатнік вучобы.

НА ЗДЫМКУ: Ул. ГАРАЕЎ аглядае спартыўныя трафеі.

